

Impact Coronacrisis op het curriculum: een praktijkvoorbeeld

Herma Jonker en Anneke Smits

Context

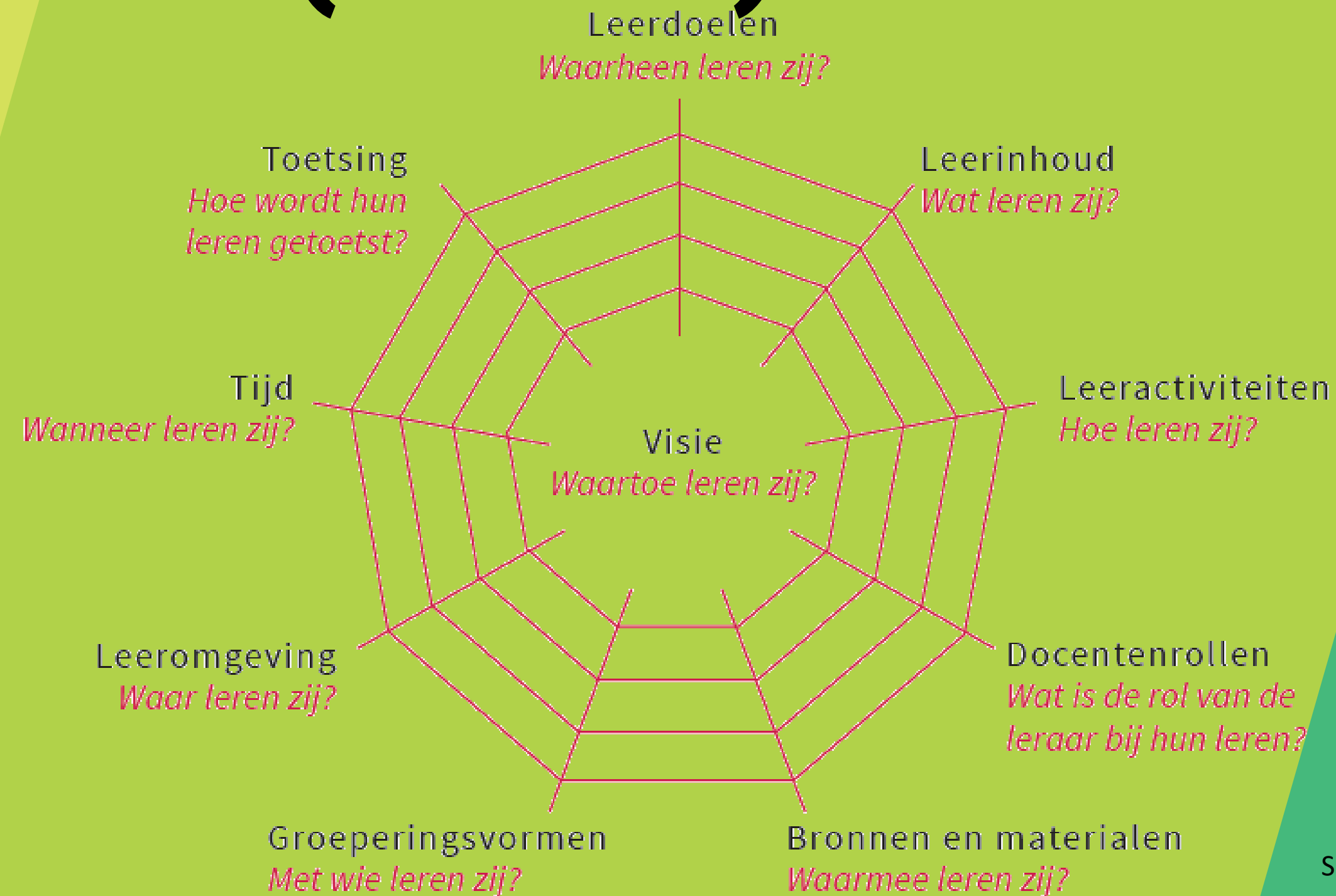
- Hogeschoolbreed onderzoek, alle domeinen
- Digitale vragenlijst voor docenten en studenten
- Herhaalde metingen
- Respons > betrouwbare uitspraken

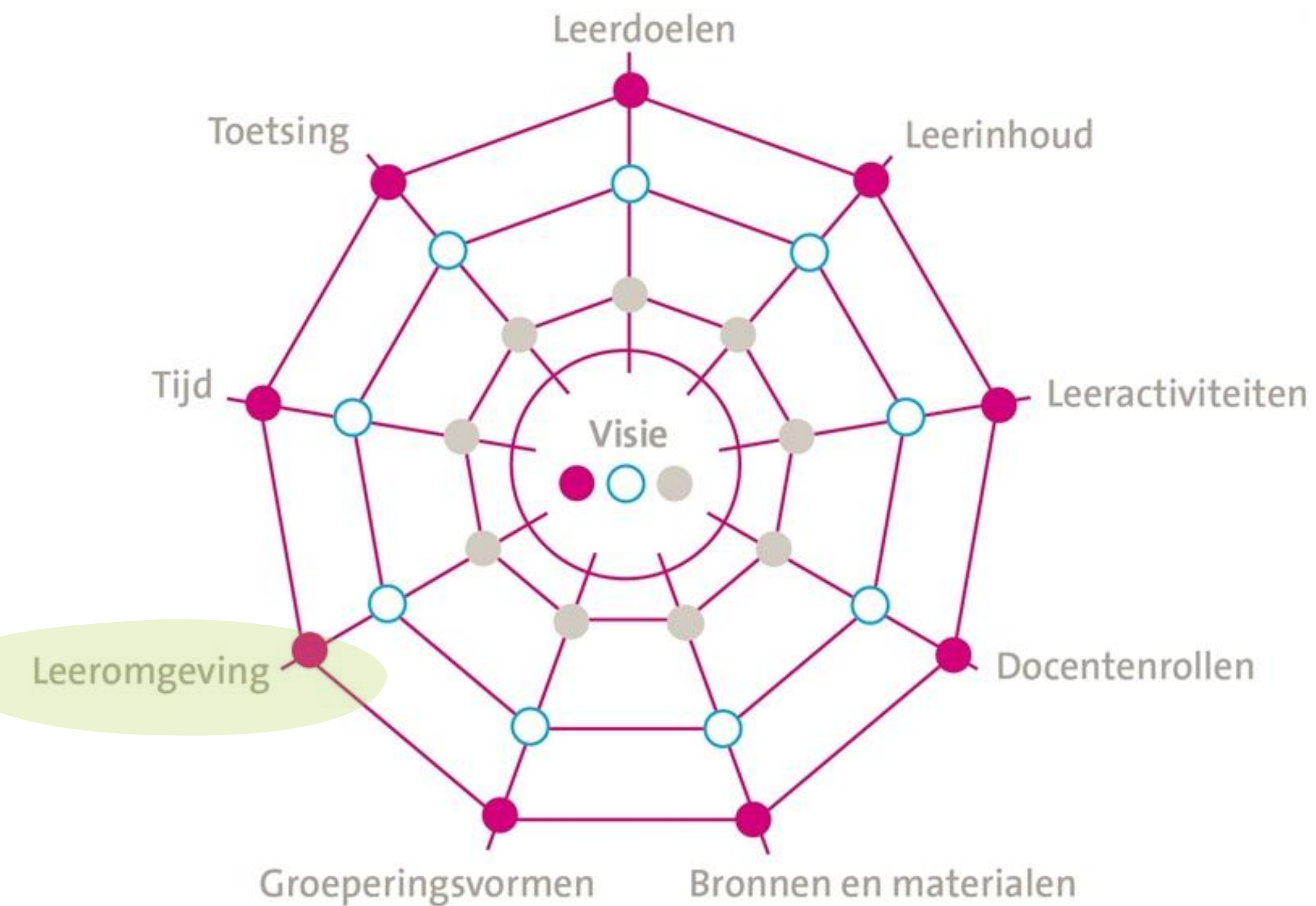
meting		onderwijs	docenten	studenten
1	april '20	online	366	2115
2	juni '20	online	401	1290
3	november '20	blended	495	4704

Onderwerpen

- Didactische kenmerken van het online / blended onderwijs ten tijde van de Coronapandemie.
- Aanbevelingen van docenten en studenten.

Kenmerken (deels) online onderwijs

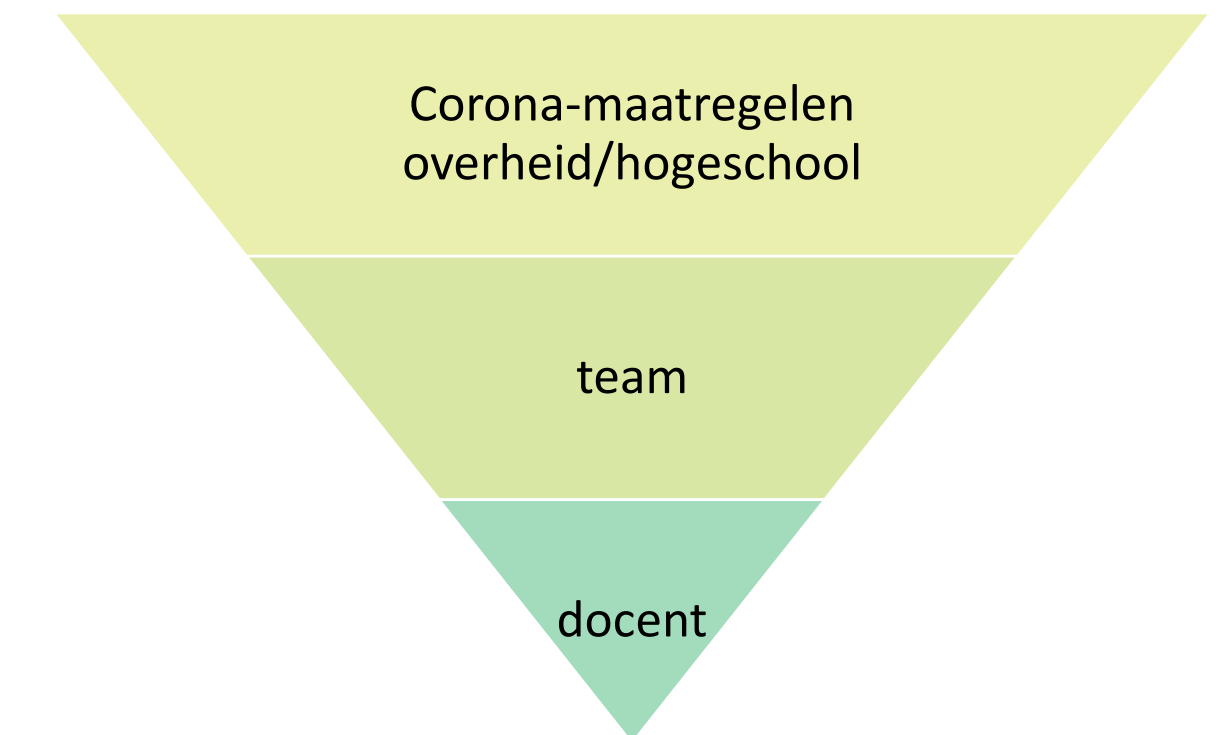

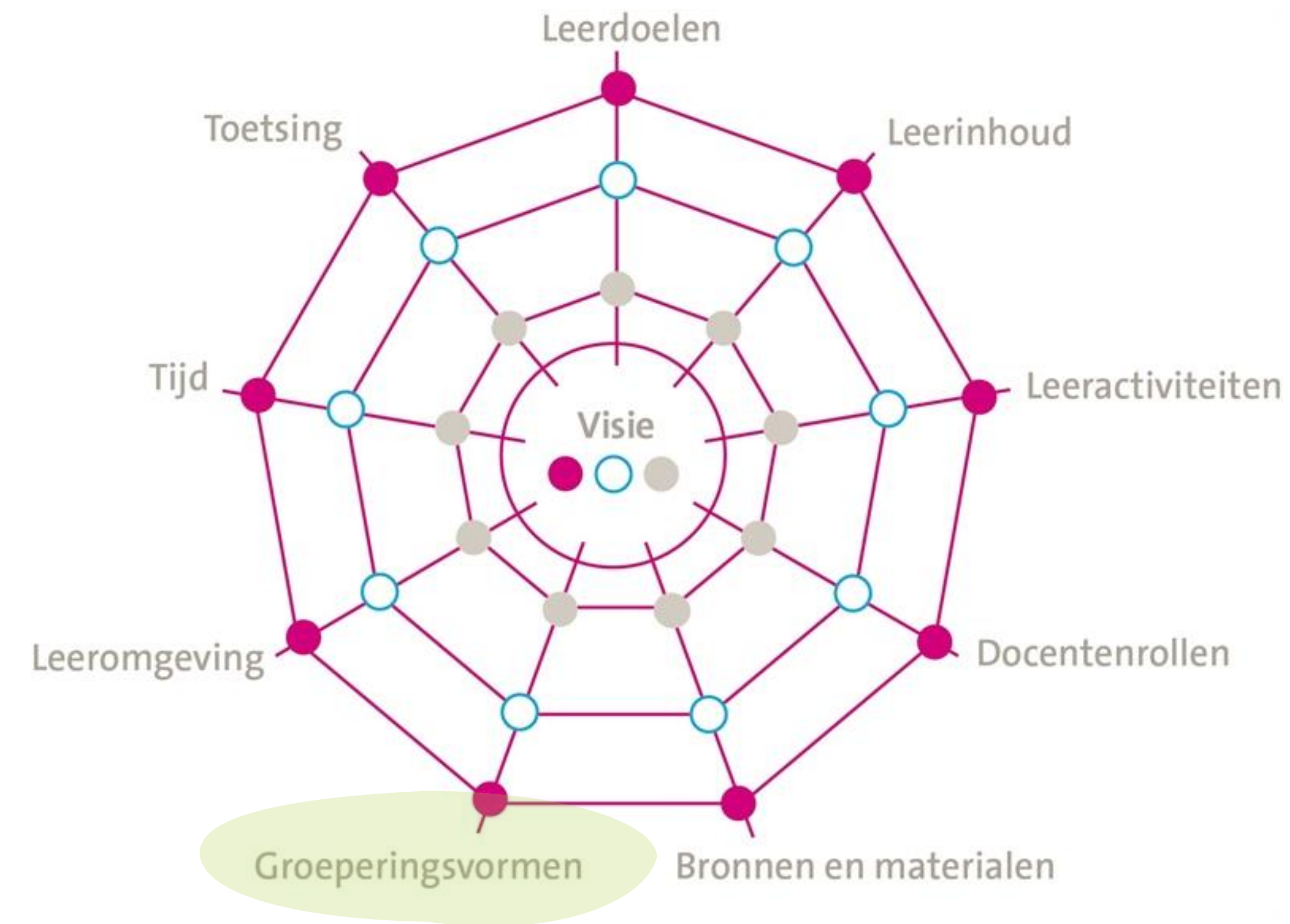
1. volledig online leeromgeving

- Vooral synchroon lessen
- Materialen asynchroon beschikbaar in elo

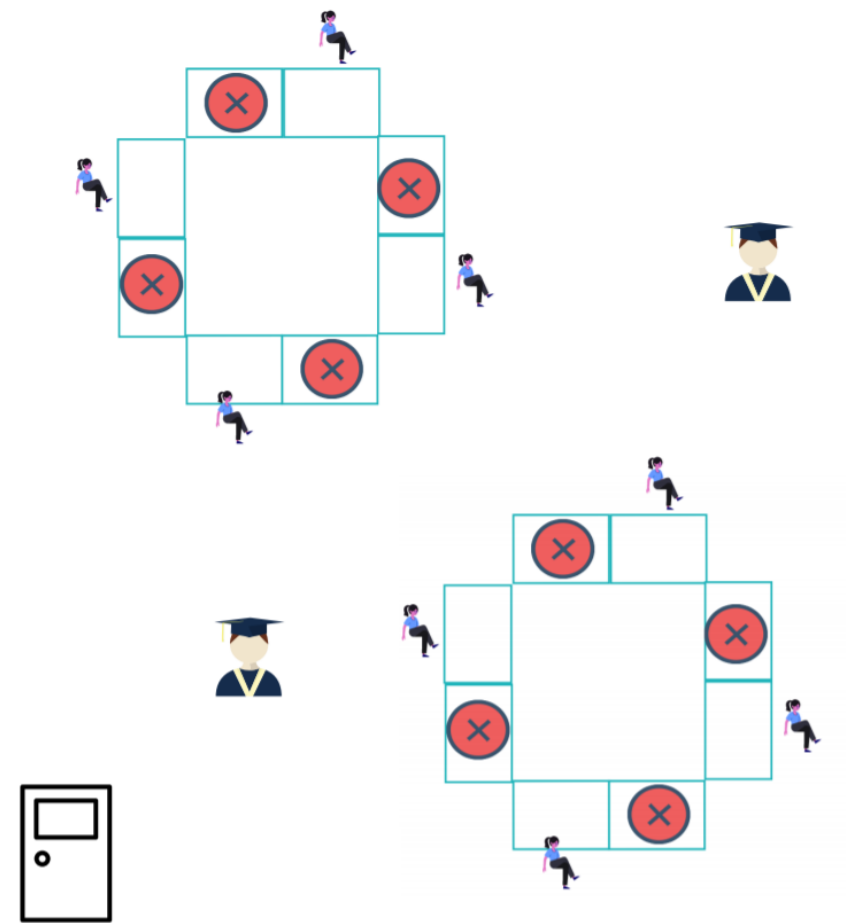
2. blended leeromgeving: grotendeels online, (zeer) beperkt fysiek

- Wie bepaalt blend?
- Wat online, wat fysiek?

- Omvang online vaak grote groepen
fysiek: beperkt
- Samenstelling: online ook meerdere jaargroepen,
fysiek in (deel van) eigen jaargroep

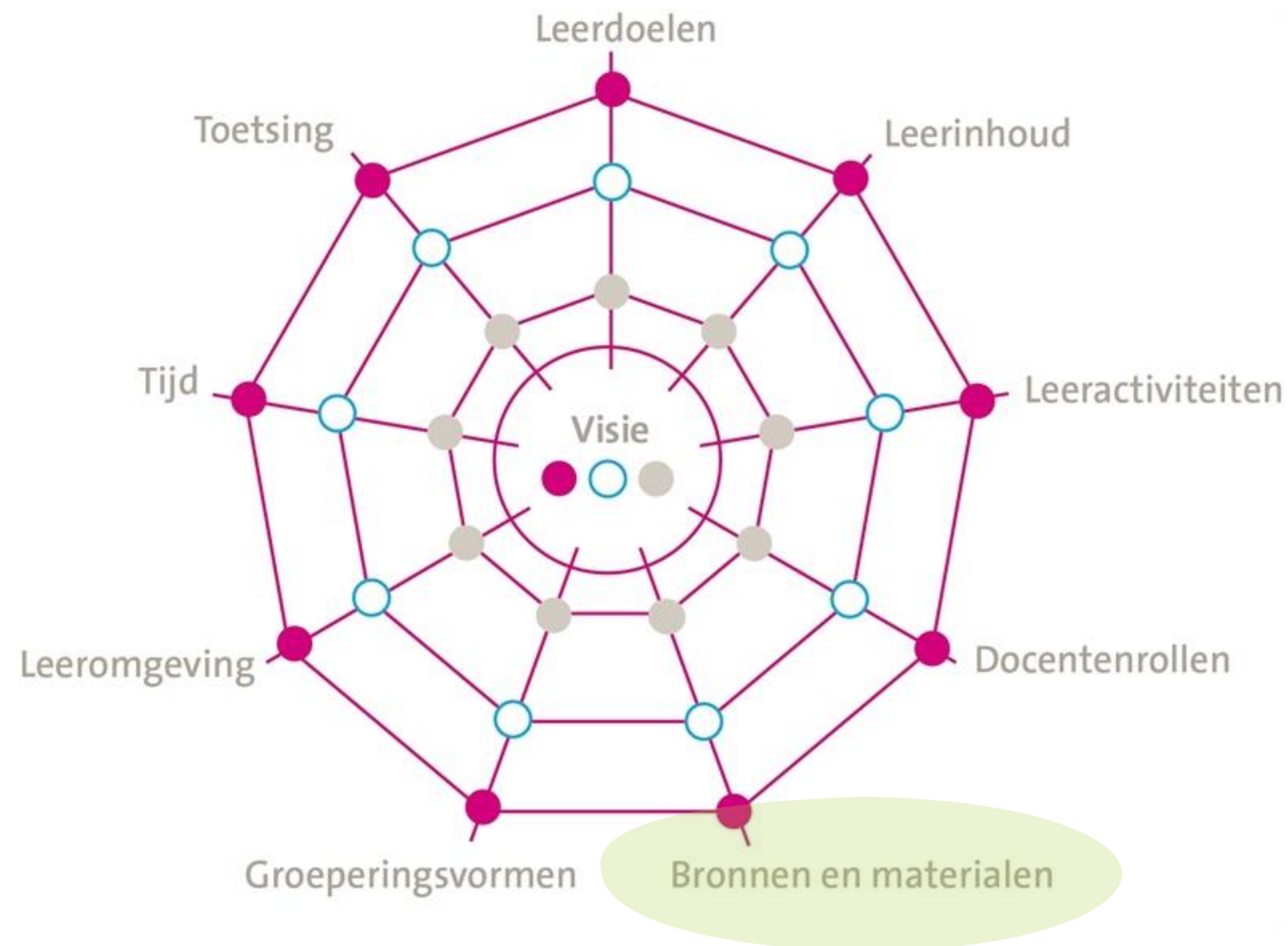
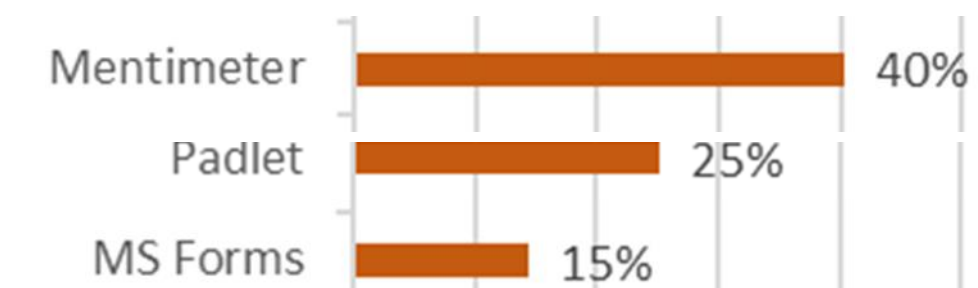
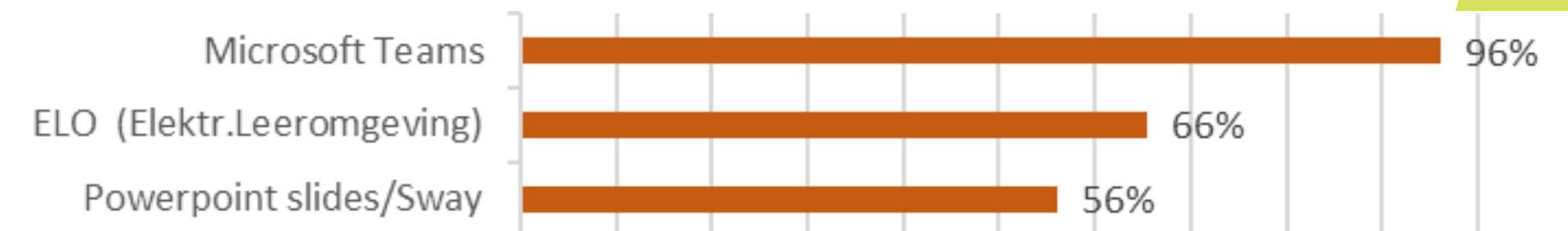

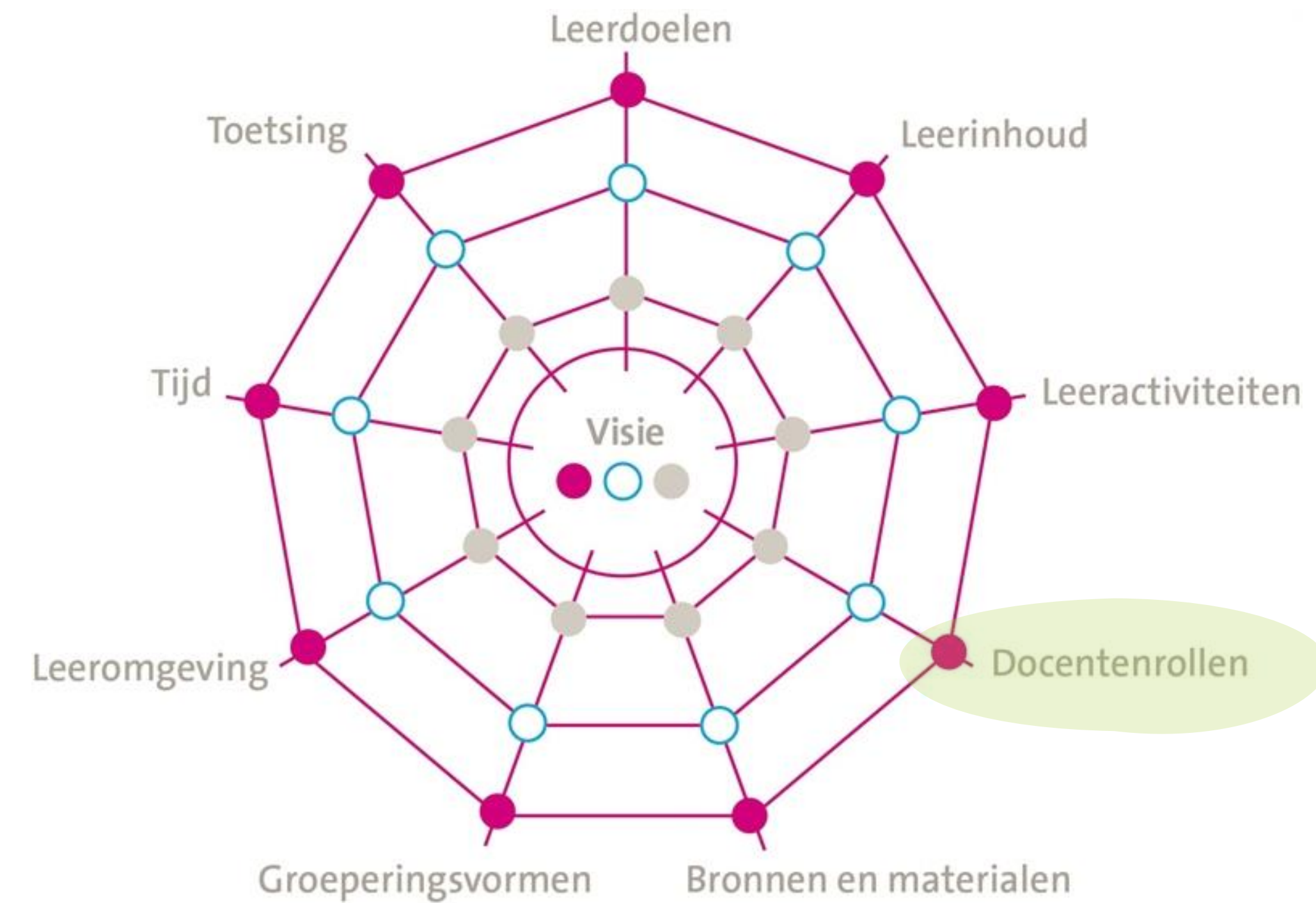
Communicatie

begin > iedere docent kiest zelf tools

nu > zoveel mogelijk via 1 kanaal

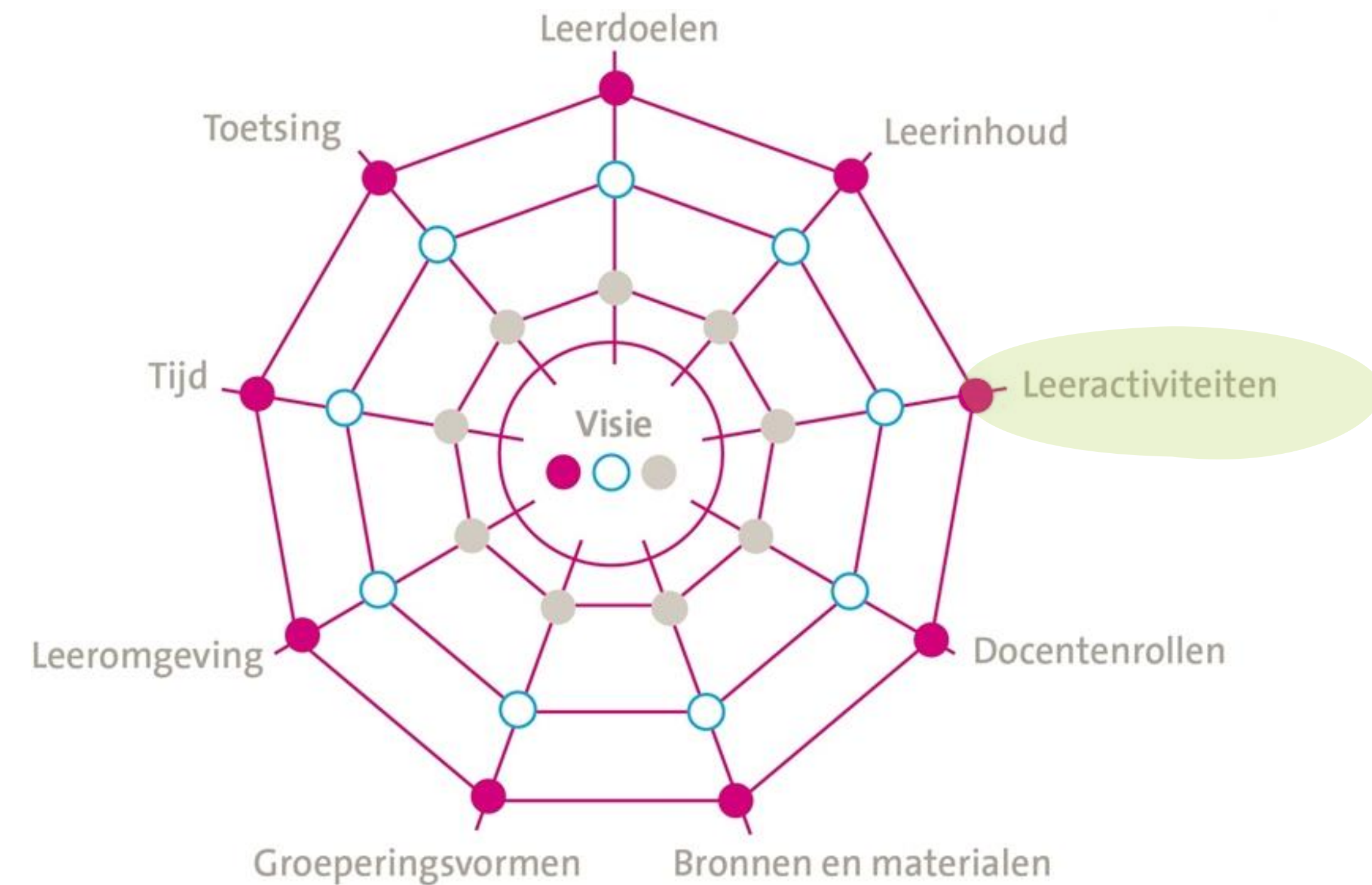
Onderwijsuitvoering lesopnames?

1. Gastheer/-vrouw
2. Presentator
3. Vakdidacticus
4. Pedagoog
5. Afsluiter
6. Coach

Volledig online leeromgeving

- Vooral docentgestuurd
- Veelal eenzijdige communicatie

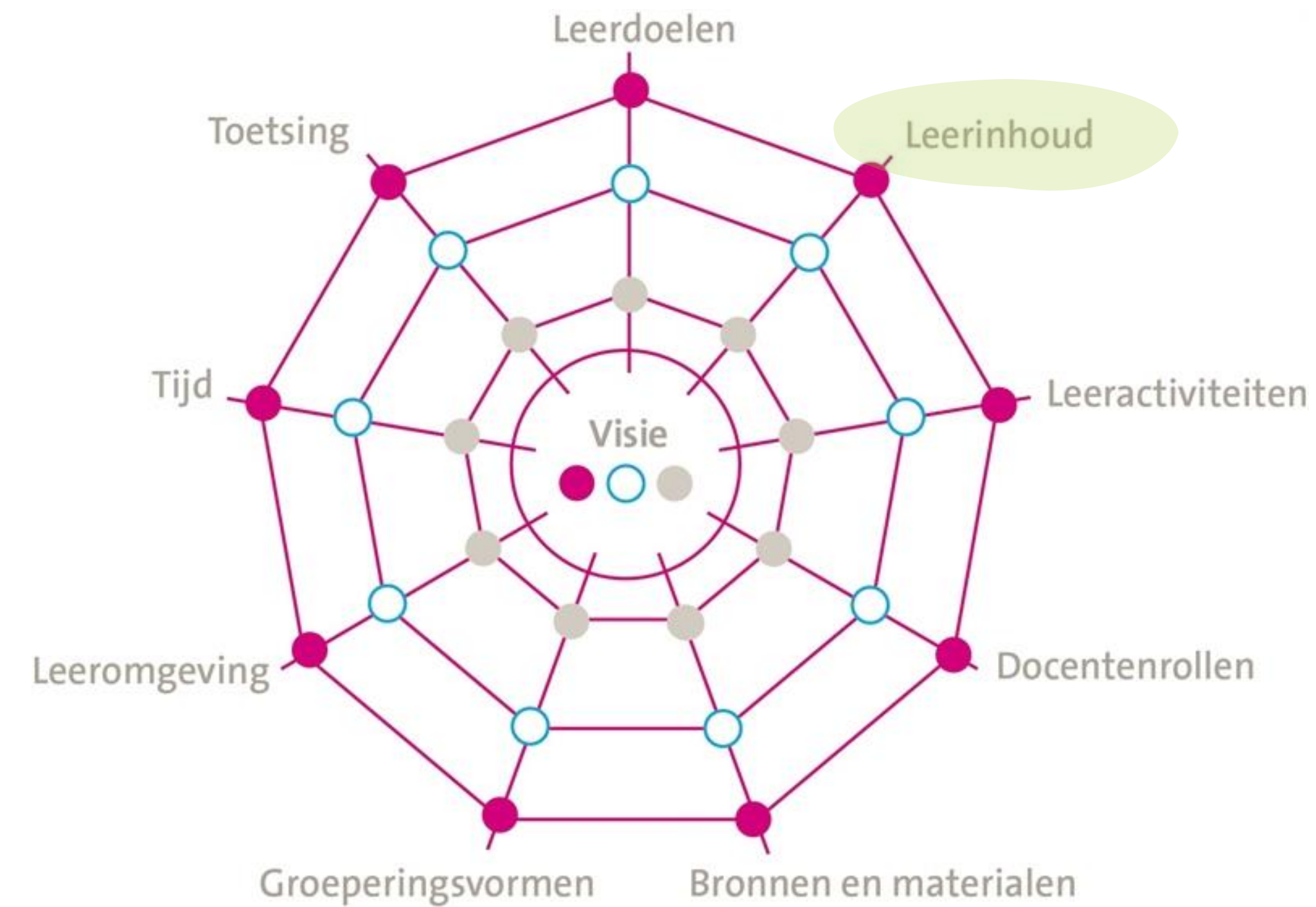
Blended leeromgeving

- Actieve participatie online neemt af, fysiek studenten vaak aanwezig.
- Online: theorie, passiever, weinig variatie

<>

fysiek: theorie én praktijk, activerend, samenwerkend, meer variatie.

- Theorie

synchrone online lessen
opdrachten uitwerken

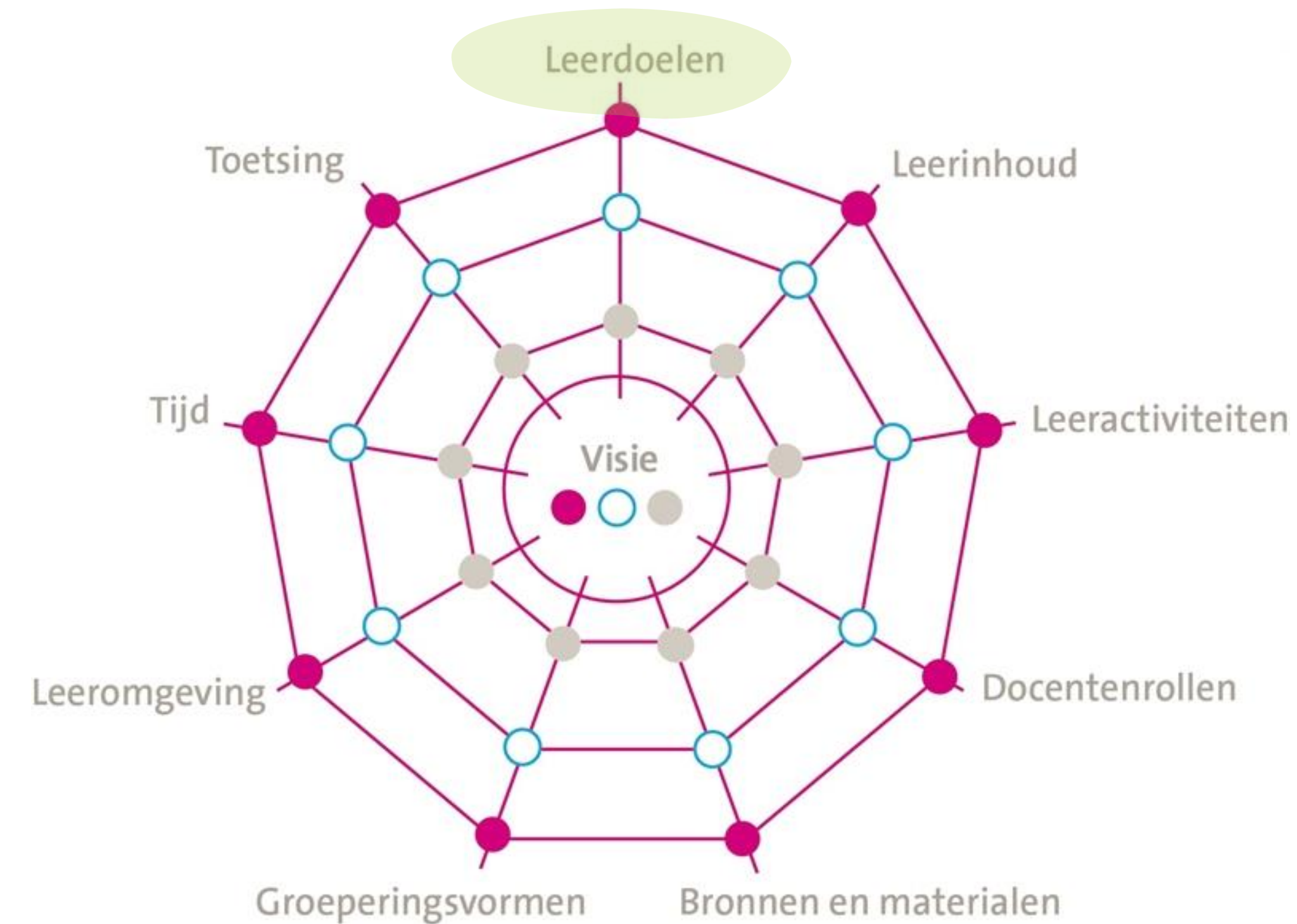
- Praktijk

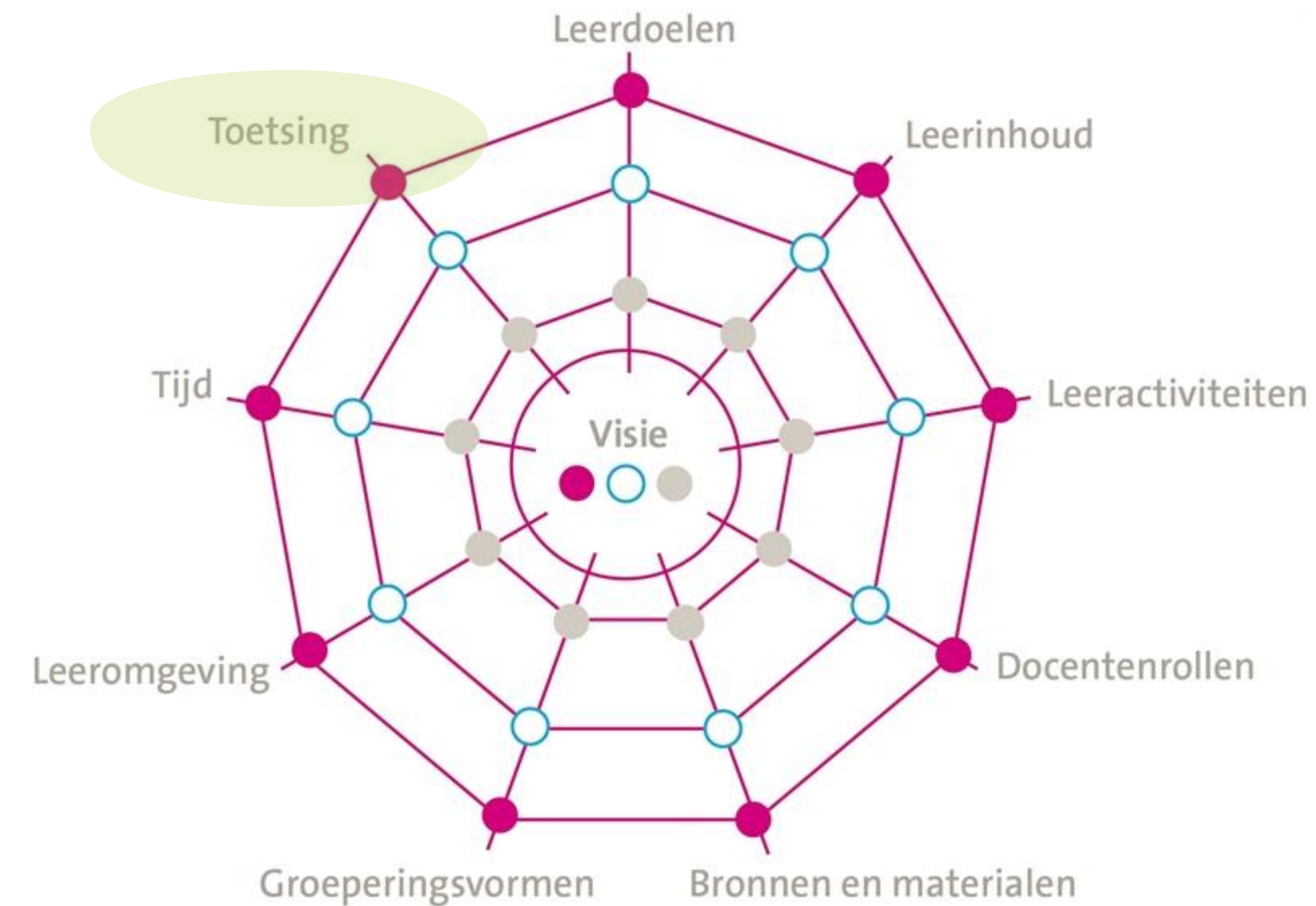
weinig digitale practices

Zelfde doelen als voor Corona, maar ...

- Meer toepassingsopdrachten > hoger beheersingsniveau
- Vaker groepsopdrachten > individuele doelbeheersing?
- Praktijkopdrachten niet uitvoerbaar

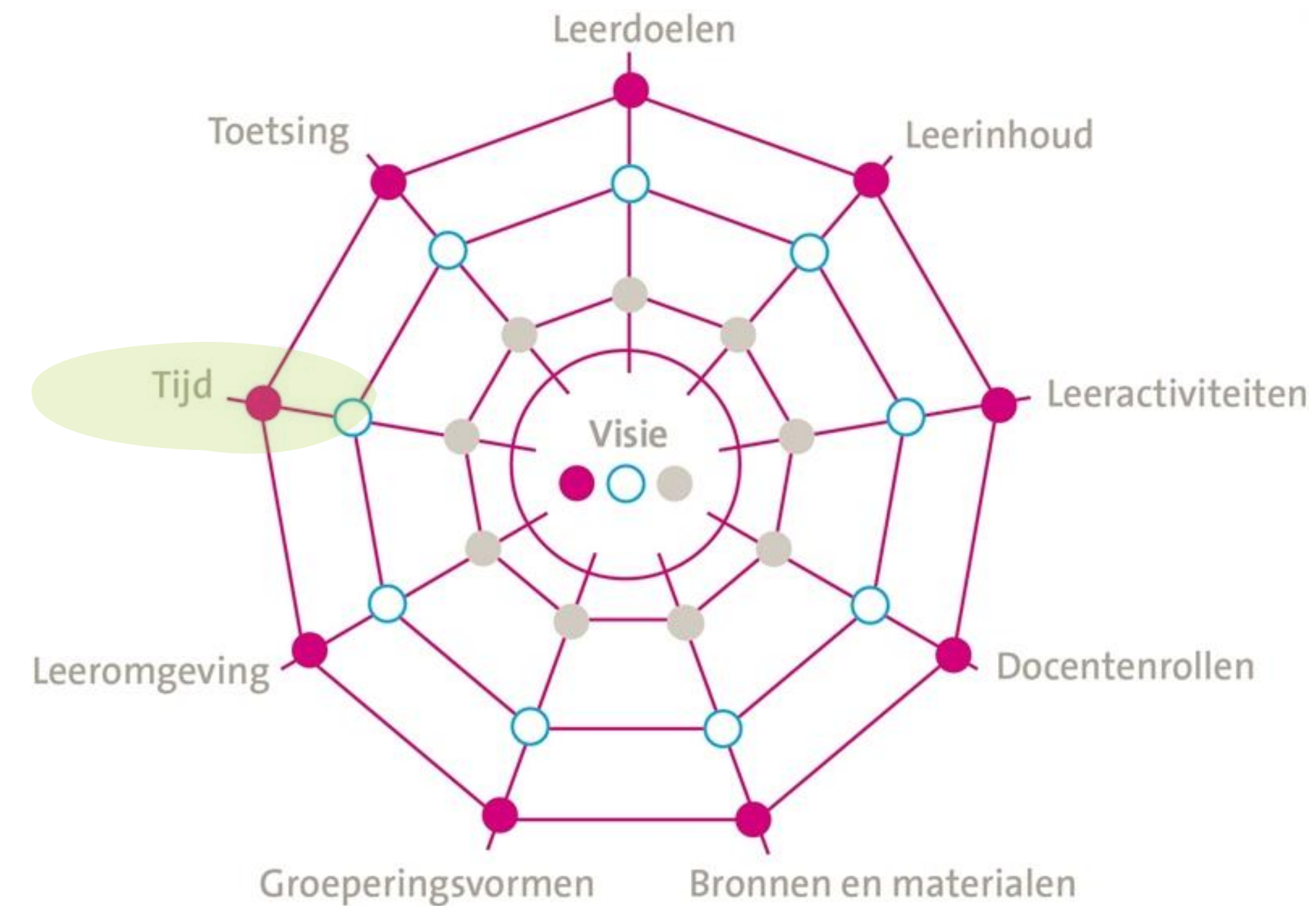
- Issues online privacy- en betrouwbaarheid
uitvoerbaarheid praktijkopdrachten

- Oplossing alternatieve toetsing

Positiever	Negatiever	Geen verschil m.b.t.
gericht op toepassing > diepgaander leren	omvang in relatie tot studiepunten	betrouwbaarheid
keuze in toetsvormen mogelijk (soms)	individuele bijdrage versus groepscijfer	voorbereiding beroepspraktijk
	minder variatie	moeilijkheidsgraad

- Formatieve begeleiding/toetsing divers beeld.
- Leeropbrengst ???

- Lesduur
- Tijdstip
- Rooster
- Belasting

fysiek langer dan online

lange lesdagen

wisselend > vast(er) rooster
online aanwezigheid verplicht?

balans online – offline – pauze!
vervallen reistijd

Aanbevelingen van docenten en studenten

Aanbevelingen curriculumontwerp

Kies voor zoveel mogelijk fysiek onderwijs, in ieder geval voor:

- samenwerking, kick-off onderwijsperiode, elkaar leren kennen
- moeilijke vakken, praktijk waarvoor tastbare middelen nodig zijn, vaardigheden waarvoor non-verbale communicatie essentieel is
- studiebegeleiding
- werk- en studieruimtes voor als er thuis geen geschikte plek is

Online én fysiek: niet alleen aandacht voor vakinhouden, maar ook voor binding en welbevinden.

Bied een overzicht over de onderwijsperiode zodat studenten realistisch kunnen plannen: wat, hoe, waar, wanneer, benodigdheden, studielast.

Docenten en studenten kunnen niet vanzelfsprekend goed functioneren in een online omgeving > organiseer ondersteuning.

D	Le	Toe	La	Doc	Gr	Br	Om	T
Doelen	Leerstof	Toetsing	Leeractiviteiten	Docentrollen	Groepering	Bronnen/mat	Leeromgeving	Tijd

Aanbevelingen (deels) online onderwijs

	D	Le	Toe	La	Doc	Gr	Br	Om	T
• Omschrijf meer dan duidelijk wat de doelen zijn.	x								
• Laat online lessen voorbereiden: wees helder in de verwachtingen t.a.v. een online les en online opdrachten.		x		x					
• Geef bij asynchrone online lessen (zelfstudie, voorbereidingen) meer cues, meer structuur, uitgebreide stap-voor-stap uitwerkingen, meer studietoelichtingen.		x							
• Bouw veelvuldig formatieve toetsing/begeleiding in en geef tijdig feedback.			x						
• Bied duidelijkheid in de toetsing: wat, hoe, wanneer.			x						
• Zorg voor variatie in toetsvormen, bied zo mogelijk keuzemogelijkheden.			x						
• Bied een overzicht over de onderwijseenheid zodat studenten realistisch in detail kunnen plannen: wat, hoe, wanneer, benodigdheden, studielast, rol student/rol docent.					x				

D	Le	Toe	La	Doc	Gr	Br	Om	T
Doelen	Leerstof	Toetsing	Leeractiviteiten	Docentrollen	Groepering	Bronnen/mat	Leeromgeving	Tijd

Aanbevelingen (deels) online onderwijs

	D	Le	Toe	La	Doc	Gr	Br	Om	T
• Zet niet fysieke lessen zonder meer over naar online vormen, maar ontwerp expliciet voor de online vorm. Docenten hebben hier tijd en ondersteuning voor nodig.					x				
• Bouw activerende werkvormen in die zijn gericht op interactie/dialog en samenwerking. Dit kan slecht in grote, anonieme groepen.				x		x			
• Zorg voor een evenwichtige balans in wat van studenten wordt gevraagd (gedurende een lesdag, onderwijsperiode, toetsperiode): keuze en afwisseling in soort activiteiten, offline/online, pauze/studie.				x					
• Ontwerp samenwerkingsactiviteiten waarbij studenten afhankelijk van elkaar zijn (i.t.t. taken verdelen), die zowel online als offline componenten hebben.				x		x			
• Organiseer kleinschalige groepjes studenten t.b.v. groepsvorming en verbinding.					x	x			
• Vorm studiemaatjes t.b.v. inhoudelijke en sociale doelen.					x	x			

D	Le	Toe	La	Doc	Gr	Br	Om	T
Doelen	Leerstof	Toetsing	Leeractiviteiten	Docentrollen	Groepering	Bronnen/mat	Leeromgeving	Tijd

Aanbevelingen (deels) online onderwijs

	D	Le	Toe	La	Doc	Gr	Br	Om	T
• Creëer online een persoonlijke en veilige sfeer: geef persoonlijke aandacht, maak afspraken over netiquette en privacy-issues.					x				
• Adresseer persoonlijke vragen op een geëigende manier.					x	x			
• Gebruik zoveel mogelijk 1 platform met een goede zoekfunctie voor alle communicatie en onderwijsmaterialen.							x		
• Expliciteer de functie van online onderwijsmaterialen: voorbereiding? Zelfstudie? Formatieve inzet? Extra ondersteuning of oefening? Achtergrondinformatie?							x		
• Varieer in de inzet van online tools, maar waak voor wildgroei.					x		x		
• Leg regelmatig contact met iedere student (SB), laat merken dat elke student 'gezien' wordt.					x				

D	Le	Toe	La	Doc	Gr	Br	Om	T
Doelen	Leerstof	Toetsing	Leeractiviteiten	Docentrollen	Groepering	Bronnen/mat	Leeromgeving	Tijd

Aanbevelingen (deels) online onderwijs

	D	Le	Toe	La	Doc	Gr	Br	Om	T
• Houd rekening met online een kortere concentratie, afnemende aandacht en energie.									x
• Bied een vast rooster, ook voor online lessen: er is in een online omgeving meer behoefte aan structuur en studieritme.									x
• Zet aanwezigheidsplicht bij online activiteiten weloverwogen in.									x
• Zorg voor de mogelijkheid studie- en toetslast te spreiden.									x
• De online omgeving is er ook voor sociale contacten. Schep online ruimte voor informele ontmoetings- en evaluatiemomenten (student/student en student/docent en docent/docent).							x	x	

Literatuurlijst

h.jonker@windesheim.nl

aeh.smits@windesheim.nl

Smits, A., Jonker, H., Bartelds, V., Van der Heijden, W., Te Wierik, M., Reijn, A. & Remmelink, S. (2020). *Eerste bevindingen onderzoek online leren in de Corona-crisis*. [intern rapport]. Zwolle: Hogeschool Windesheim, Lectoraat onderwijsinnovatie en ICT in samenwerking met dienst Institutional Research

Smits, A., Jonker, H., Bartelds, V., Van der Heijden, W., Te Wierik, M., & Reijn, A. (2020). *Tweede onderzoek online leren in de Corona-crisis*. [intern rapport]. Zwolle: Hogeschool Windesheim, Lectoraat onderwijsinnovatie en ICT in samenwerking met dienst Institutional Research

Smits, A., Jonker, H., Bartelds, V., Van der Heijden, W., Te Wierik, M., & Reijn, A. (2021). *Derde onderzoek in de Corona-crisis: Online en f2f leren op Windesheim*. [intern rapport]. Zwolle: Hogeschool Windesheim, Lectoraat onderwijsinnovatie en ICT in samenwerking met dienst Institutional Research